

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 04.01.2024 nr 1.2-2/4-1,
SOM/24-0014/-1K
Meie 18.01.2024 nr 1.1-11/47-2

**Tervishoiuteenuste korraldamise
seaduse ja teiste seaduste muutmise
seaduse eelnõu koostööstamine**

Austatud proua terviseminister

Rahandusministeerium koostööstab tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel:

1) Eelnõu §-ga 11 punktiga 3 tehakse tubakaseaduses muudatused, millega asendatakse sõnad „tubakatooteid võõrandamiseks Eestisse toov või Eestis tubakatooteid tootev ettevõtja“ sõnadega „tubakatoodete tootja või importija“, et luua parem õigusselgus.

Seletuskirjast ei selgu, kuidas muutub õigusselgus paremaks. Lisaks on osa samasuguseid sõnu sisaldavaid sätteid jäetud muutmata, näiteks nagu § 10 lõige 11; § 10¹ lõige 2; § 10² lõike 1 punktis 7 ja lõigetes 3 ja 4; § 10³ lõikes 1 ja § 16² lõike 4 punktis 6. Sõnastuse muutmise korral peab seda tegema seadust läbivalt, mitte ainult osades punktides. Sõna „tootja“ on avara tähendusega. Tootjana saab mõelda tootjaid Eestis, teises liikmesriigis ja liiduvälises riigis. Seadusest ja seletuskirjast ei selgu, kas tootja peab koostama eraldi teate iga riigi kohta, kus tooteid turustatakse või piisab ühekordsest teatest toodetud tubakatoodete kohta ning nõudmise korral märgitakse ühekordses teates ka riigid, kus tooteid turustatakse. Ka impordi korral on vajalik selgus, kas importija peab koostama eraldi teated nende liikmesriikide lõikes, kus tooteid turustatakse või piisab ühekordsest teatest, nt importimise toimumise liikmesriigis.

2) Eelnõu § 11 punkt 4 ega tubakaseadus ei räägi midagi teavitusest, millele viitab seletuskiri. Palume mõisted eelnõus ja seletuskirjas ühtlustada. Eelnõus on teate esitamise kohustusi vähemalt kolmes paragrahvis, kuid segaseks jääb, kas tegemist on ühe ja sama teatega ühe ja sama toote kohta või erinevate toodete kohta erinevate teadete esitamise kohustusega. Seetõttu jääb ka ebaselgeks, milline neist on plaanis lõivustada. Tubakaseadus viitab §-des 10–10³ nimetatud teatele ainsuses. Sellest tuleb teha järeldus, et tegemist on ühe ja sama teatega ühe ja sama toote kohta.

Teate esitamise kohustus on sätestatud tubakaseaduse § 10 lõikes 1, § 10 lõikes 6, § 10¹ lõikes 1, § 10³ lõikes 1. Lisaks sätestab tubakaseaduse § 10² lõige 1 teate muutmise kohta teate esitamise kohustuse. Siinjuures ei ole selge, mis muudatustele viidatakse. Paragrahvi 10 lõige 1 räägib muuhulgas muudetud tubakatoote kohta teate esitamise kohustusest. Palume eelnõu ja seletuskirja täpsustada.

3) Palume kontrollida eelnõu § 11 punktidega 5, 7 ja 8 tehtavate muudatuste sõnastusi, kuivõrd need on konarlikud ning ei ole seetõttu arusaadavad.

4) Eelnõu § 8 kohaselt täiendatakse riigilõivuseadust ettevõtja kohustusega maksta riigilõivu summas 740 eurot teate läbivaatamise eest. Seletuskirjast ei selgu, milles seisneb teate läbivaatamine ja mis printsiibil on arvatud 740 eurot, kas kulupõhisus või muu. Tubakaseaduse § 10⁴ lõike 2 alusel hindab teatistes esitatud andmeid Terviseamet ja nende toimingute eest peab Terviseametile eraldi maksma vastavalt 240 või 965 eurot. Teate läbivaatamine seega ei hõlma andmete hindamist ja analüüsi. Eelnõust ei selgu, mis tähtjaks peab tasuma viimati nimetatud summad ning miks kavandatakse riigilõivu asemel tasude vormis maksmist Terviseametile. Tasu kehtestamine, mis laekub valitsusasutuse eelarvesse, on väga erandlik võimalus olukordadeks, mis esiteks ei sarnane lõivustatud toiminguga ning teiseks, kujuneb tasu suurus väga erinevate ja/või hiljem selguvate asjaolude koosmõjul.

Lisaks kavandatakse Terviseametile tasu maksmise kohustuse seadmist müügimahtude esitamisel teabe hindamise eest 240 eurot. Seletuskirjas ei ole selgitatud, kuidas hinnatakse ja kontrollitakse müügimahtude kohta esitatud andmete õigsust, mis toob kaasa kulusid summas 240 eurot. Lisaks puudub selgus, kas tubakatoodes sisalduvate ainete või nende tarbimisel eralduvate ainete hindamise all ainete kaupa vastavalt 240 ja 965 euro eest mõeldakse analüüsamise asemel andmete hankimist erinevatest andmekogudest ja nt analüüsiaktide esitamise nõuet. Seletuskirjast ilmneb, et ainete hindamise all mõeldakse ka mujal tehtud hinnangutega tutvumist andmekogude kaudu või muul moel. Küsimus on, kas sõna „hindamine“ on korrektne kasutada, kui laborianalüüsi tegemise asemel tuginetakse teiste isikute koostatud hinnangule, nt laborite analüüsiaktid vmt.

5) Eelnõu §-ga 8 täiendatakse riigilõivuseadust §-ga 298⁴. Palume lõike 2 sõnastust kontrollida, kuivõrd ebaselgeks jääb, kas riigilõivu makstakse teate muudatuse eest või muudetud andmetega teate läbivaatamise eest? Seetõttu tekib küsimus, kas iga muudatus maksab 740 eurot?

6) Palume korrigeerida seletuskirjas tubakaseaduse muudatusi selgitavates punktides 6, 7 ja 8 viiteid, kuivõrd seal on ekslikult viide eelnõu §-le 6. Korrektne on ilmselt viidata §-le 11.

Lisaks eelnõus esitatud muudatustele juhime tähelepanu, et pooleli on kohtuvaidlus teemal, kas tubakaseadus keelab e-sigarettide vedelike maitsestajate käitlemise või mitte. Halduskohtud jõudsid järeldusele, et tubakaseaduses ei ole kõnealust keeldu. Lõplik seisukoht antud küsimuses veel puudub, sest kohtuvaidlused järgmistel tasanditel jätkuvad. Samas on arusaadav, et õigusselgus on vaja muuta paremaks ja küsimuse võiks lahendada kõnealuse eelnõuga. Teeme ettepaneku kaaluda nt § 8¹ lõike 2 sissejuhatava lauseosa muutmist järgmiselt: „Elektroonilise sigareti nikotiini sisaldav ja nikotiinisalduseta vedelik ning muud tubakatoodetega seonduvad tooted ei tohi sisaldada järgmisi aineid:“. Muudatuse alusel kehtiks maitsestamise keeld, välja arvatud tubaka ja mentooli maitse, kõikidele e-sigarettides kasutatavatele vedelikele (sh e-vedelike maitsestatud komponendid, maitsestamiseks mõeldud vedelikud jmt) ja ka sellistele vedelikele, mida kasutatakse nt vesipiibutubaka või aurukivide maitsestamiseks. Samas hõlmab muudatuse ettepanek ka tooteid, mida tuntakse nikotiinipadja või muu taolise nime all. Teada on, et Eestis turustatakse ka niinimetatud „padjakesi“, mis sisaldavad kofeiini. Seetõttu on oluline, et Sotsiaalministeerium kujundaks seisukoha, kas tubakaseaduse § 8¹ lõikes 2 nimetatud ainete keeld peaks hõlmama kõiki tubakatooteid, sh tubakatoodetega seonduvaid tooteid.

Maksuhaldurilt saadud teabe alusel on Eesti turul avastatud alkoholisaldusega e-sigarettide vedelikke. Ka selles küsimuses on oluline kujundada seisukoht, kas alkoholi sisaldus on lubatav või mitte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Võrklaev
rahandusminister

Virge Aasa 5885 1493
Virge.Aasa@fin.ee

Heidi Vessel 611 3651
Heidi.Vessel@fin.ee

Anneli Valgma 5885 1315
Anneli.Valgma@fin.ee